

Utvikler barnet seg for seint?

Alle foreldre spør seg på et eller annet tidspunkt om hvorvidt barnet deres utvikler seg normalt.

Kanskje er gutten seinere enn søsteren sin til å gå, eller er dårligere til å tegne enn den jevnaldrende nabogutten. Derfra er veien kort for bekymrede foreldre til å mistenke at gutten utvikler seg for sakte. Men hva er egentlig "normalt"?

ALLE BARN UTVIKLER SEG I FORSKJELLIG TEMPO

Det er viktig å huske på at alle barn er forskjellige. De fleste barn følger mer eller mindre samme utviklingskurve - det vil si at de krabber før de går, og bruker enstavelsesord før setninger, men det er store individuelle forskjeller. Noen barn går når de er 9 måneder gamle, mens andre er godt fornøyde med å krabbe til de er nærmere halvannet år gamle. Begge deler er innenfor normalen.

Ettersom det normale tidsspennet er såpass stort, kan det være uheldig å sammenligne to jevnaldrende barn, selv om det føles naturlig for de fleste foreldre å følge nøye med på hvordan poden utvikler seg i forhold til de andre i barselgruppa/barnehagen.

GENERELLE UTVIKLINGSTRINN

Det kan være nyttig å kjenne til de generelle retningslinjene for barns utvikling. Her følger en kort, men ikke fullstendig, oversikt over hva barnet bør kunne.

Utvikler barnet seg for seint?

---

3 måneder – god hodekontroll

6 måneder – kunne rulle rundt, le, hyle

9 måneder – sitte uten støtte, kravle forover eller bakover, bable, bruke lyder for å få oppmerksomhet.

12 måneder - krabbe på hender og føtter, stå med støtte, eventuelt gå langsmed møbler, kan bruke noen konsonanter som p eller b, kan kommunisere når hun trenger hjelp.

18 måneder – gå uten hjelp, prøver å spise med skje, kan bygge tårn med 3 klosser, kan si 6-10 ord, peker på ting hun er opptatt av.

2 år – kan sette sammen ord, forstå hvordan man bruker telefonen, en gaffel, tannbørsten, etc., peke på kroppsdeler når hun blir spurt hvor de er.

3 år – trenger ikke bleie, snakker i enkle setninger, stiller spørsmål, blir forstått av fremmede, kan kle av og på seg.

5 år - kan tegne en figur med hode, kropp, armer og bein, snakker rent og forståelig.

BIOLOGISK ALDER

Når man vurderer barnets utvikling, må man ta hensyn til barnets biologiske alder. Biologisk alder vil si barnets alder basert på termindato – når barnet skulle vært født. Dersom barnet ble født to måneder for tidlig, vil man vurdere barnet som to måneder yngre enn alderen tilsier. Barnet vil ligge etter sine jevnaldrende frem til hun er to-tre år gammel.

SEN UTVIKLING, ELLER DÅRLIG SYN/HØRSEL?

Normal utvikling er avhengig av at barnets sanser også utvikler seg normalt. Av og til hender det at foreldre bekymrer seg for at barnet utvikler seg for sent, og at det ved nærmere undersøkelser viser seg at barnet har dårlig syn eller hørsel. Når foreldre så legger til rette for dette, utvikler barnet seg normalt.

HVA KAN MAN GJØRE?

De fleste foreldre har en viss idé om hvorvidt barnet deres er tidlig eller sent ute i utviklingen, både motorisk og kognitivt, og vil raskt oppdage det dersom barnet synes å utvikle seg sent på et område.

Det er greit å gjøre seg kjent med de generelle retningslinjene for barnets utvikling, slik at man vet hva som forventes av det i forskjellige alderstrinn.

Hvis man er bekymret for om barnet utvikler seg riktig, bør man ta kontakt med helsestasjonen, som eventuelt kan henvise barnet videre til rette instanser for ytterligere undersøkelser. Ta gjerne med notater når du oppsøker legen, slik at du har det klart for deg hva du ønsker å ta

opp i løpet av undersøkelsen.

Kilder:

Fastlegen.no

Nhi.no